

باسمه تعالی

موضوع: مکرهای شیطان و راه مقابله با او

استاد: حجت الاسلام هدایت (زید عزه)

زمان: ۹۳/۲/۳۱

مکان: سالن کنفرانس موسسه بنت الهدی

پس از آن که ابلیس مأمور سجده بر آدم شد و به سبب کبر و غروری که داشت از سجده بر او ابا کرد، به خدای متعال گفت: اگر تا قیامت مرا زنده بگذاری، همه فرزندان او جز عده کمی را گمراه کرده و آن ها را از راه طاعت و بندگی تو بدر خواهم برد. خداوند هم فرمود: برو؛ کسانی که پیرو تو باشند، جهنم جزای آن هاست.

خداوند در قرآن راهکارهایی را جهت مبارزه با مکر شیطان معرفی می کند: انسان می تواند با اخلاص، ایمان و توکل، پناه بردن به خدای یگانه، پاکیزگی و طهارت با شیطان به مقابله بپردازد.

بر اساس آیات و روایات سه دسته اند که از شر شیطان در امانند: ۱- گریه گندگان از ترس خدا ۲- توبه کنندگان ۳- ذاکرین خدا. ویژگی مهم ابلیس پنهان بودن وی از چشم انسان است. وجود جنی او که ریشه در آتش دارد این امکان را برایش فراهم کرده است تا انسان را ببیند در حالی که دیده نشود. از این روست که قرآن به اشکال مختلف و در آیات متعددی به این دشمن پرداخته و شیوهها و روشهای او را تحلیل و تبیین نموده تا انسان با بهره گیری از آموزشها و توانایی هایی که در ذاتش به امانت نهاده شده است خود را از شر و آسیبهای او در امان نگه دارد.

وسوسه گری، مهمترین و اساسی ترین شیوه شیطان است، که برای فریب و گمراهی مردم از آن بهره می گیرد .

برای فرار از این ویژگی شیطان، خواندن سوره ناس توصیه شده است.

برای مقابله با وسوسه های شیطانی، ابتدا باید دشمن را مهار کرد و سپس او را به عقب راند و در گام های نهایی او را به اسارت کشید. در این جهت سیاست های اصولی در مبارزه با وسوسه های شیطانی عبارتند از :

۱- **نگهبانی و مراقبت** : شیطان با جان ما سر و کار دارد. از این رو باید از آن حراست کنیم. راه های مراقبت عبارتند از

الف) **تقوای پیشگه**: قرآن مجید تقوا را لباسی بر اندام جان آدمی می داند که آن را به خوبی می پوشاند و حفظ می کند: "لباس التَّقْوَى ذَلِكْ خَيْرٌ؛ بهترین جامه تقوا است". امام علی علیه السلام تقوا را دژی نفوذ ناپذیر می داند که رخنه ای در آن ممکن نیست.

ب) **کنترل ورود و خروج**: زبان، چشم، گوش، فکر و همه اعضا و جوارح، درهای ورودی به قلب اند. پس باید اینها را کنترل کرد.

ج) محاسبه: بعد از کنترل نوبت به محاسبه می رسد، یعنی برای جبران ضعفها و برنامه ریزی برای آینده ارزیابی لازم است.

۲- **واکنش مناسب**: در برابر هر وسوسه ای باید واکنش مناسب صورت گیرد.

برای رهایی از وسوسه های شیطانی باید مواظب دام های او بود. یکی از دام های خطرناک شیطانی، محبت به دنیا است. امام علی علیه السلام می فرماید: "از دنیا حذر کن، زیرا دام شیطان و جایگاه فساد ایمان است."

۳- **استعاضه**: در برابر هجوم وسوسه های شیطان، لازم است به پناهگاهی مطمئن پناه ببرید و آن توجه به خدا و یاد او است. قرآن مجید می فرماید: "اگر از شیطان وسوسه ای به تو رسد، به خدا پناه ببر که او شنوای دانا است."

۴- **مجهز شدن به تجهیزات**: در برابر تهاجم وسیع شیطان، باید در میدان کارزار، همواره مسلح باشیم. برخی از تجهیزات در حدیث پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم مطرح شده است. حضرت می فرماید: "آیا شما را آگاه کنم بر کاری که اگر انجام دادید، شیطان از شما فاصله می گیرد، به اندازه فاصله مشرق تا مغرب؟ گفتند: آری. فرمود: روزه صورت شیطان را سیاه می کند و صدقه، کمرش را می شکند. دوستی برای خدا و کمک برای عمل صالح، پشت او را قطع می کند و استغفار، بند دلش را می برد."

۵- **آشنایی با دام های شیطان**: برای رهایی از وسوسه های شیطانی باید مواظب دام های او بود. یکی از دام های خطرناک شیطانی، محبت به دنیا

است .

